

ПРЕС КЛИПИНГ

1. октобар 2019.

НАСЛОВИ

За ИМР нуде 1,1 милијарду динара(стр.3)

Ђукић: Платити више способне и образоване(стр.4)

Објекти у лечилиштима власништво Фонда ПИО(стр.5)

Домаћа привреда преоптерећена сивом економијом(стр.6)

За целу деценију плата порасла за 50 евра(стр.7)

За ИМР нуде 1,1 милијарду динара **Д. И. К.**

Одлуку ће донети одбор поверилаца. Претходно "Лили дрогерије" давале 354 милиона

КОНЗОРЦИЈУМ - "Института за изградњу града" и "Хемпро" АД понудио је 1,1 милијарду динара за куповину "Индустрије мотора Раковица" у стечају, као правног лица. Да ли ће ИМР овог пута добити новог власника, одлучиће одбор поверилаца, пошто је компанија процењена на 2,9 милијарди, а понуђено је мање од половине те вредности, обелоданила је у понедељак Агенција за лиценцирање стечајних управника АЛСУ.

Фабрика ИМР у београдској Раковици има објекте укупне површине од 75.000 квадрата, који се простиру на земљишту од 20 хектара. Реч је о пословном комплексу од 47 објеката, међу којима је и седам повезаних хала са 15 објеката и седам магацина. ИМР има и два издвојена комплекса у Чајетини, а на продају се нуди и целокупна опрема фабрике и "Институт ИМР", као и постојећа потраживања.

Прошла продаја, у мају, проглашена је неуспешном. Тада је једина понуда, као одговор на обавештење које је стечајни управник ИМР послао на адресе 30 фирми - потенцијалних партнера, стигао од "Лили дрогерија". Међутим, о тој понуди, од свега 354 милиона динара, одбор поверилаца није се ни изјашњавао, па је продаја проглашена неуспешном. Понуда "Хемпра" и "Института" је много издашнија и наслућује се да би повериоци могли да је прихвате.

Поготово што је већински власник "Хемпра" бизнисмен Звонко Гобелић, који је претходно купио Фабрику пољопривредних машина из Бољевца, која је под његовим власништвом успела да устане из пепела. Да ли ће имати прилику да слично уради у ИМР, одлучиће повериоци.

И ШЉИВОВИЦА

У имовину Индустије мотора Раковица спадају и самачки хотел и управна зграда у Раковици, али и издвојени производни комплекс у златиборском селу Шљивовица, односно комплекс на локацији Љубиш. Фабрика је у стечају од 4. априла 2017. године.

Ђукић: Платити више способне и образоване

Танјуг

Министарка без портфеља задужена за демографију и популациону политику Славица Ђукић Дејановић каже да је просек оних који сада напуштају Србију 28,5 година, а сваки пети је високообразован

Министарка без портфеља задужена за демографију и популациону политику Славица Ђукић Дејановић каже да је просек оних који сада напуштају Србију 28,5 година, а сваки пети је високообразован.

"Структура оних који одлазе прети да угрози креативност, радну ефикасност, фертилност - све оно што су нам приоритети и због тога заиста инвестиције у нова радна места које изискују дигитално писмене, способне, образоване - који ће бити плаћени више него што је до сада био случај су корак који правимо, који Влада прави", рекла је министарка за РТС.

Поводом информације да је нашу земљу прошле године напустило 50 000 људи, она каже да та информација није нова посебно за оне који се баве демографијом и популационом политиком. Према њеним рецима, миграције су цивилизацијска реалност и са њима се суочавамо на нацин да прво морамо да реално видимо колико људи оде, колико ипак дође, врати се, било као пензионери или зато што се нису снашли тамо где су отишли и колики је тај миграциони салдо.

Ђукић Дејановић истиче да наша статистика показује да има регистрованих 16.000 људи годишње, што је миграциони салдо, али мисли да је број и већи.

"Урадили смо истраживање на 11.000 студената у јануарском року. Они су се укључили у онлајн захтеван упитник, где је било потребно до сат времена за одговоре", рекла је министарка.

Истраживање је, како каже, значајно јер су студенти изrekli свој став.

"Од 11.000, 3.900 је рекло да цим заврши факултет планира да оде из Србије. Када смо их питали шта на то кажу родитељи, податак нас је заинтригирао и изненадио – 90 одсто мама и тата подржавају децу. Разлог зашто студирају овде су јефтине студије, дају добар квалитет, лако ће наћи тамо посао", истакла је министарка.

Она је навела и да је први закључак био да уписне политике на факултетима и ситуација на тржишту рада морају бити боље усклађени.

"Када смо питали студенте због чега планирају да оду, први разлог је био да желе да раде у струци за коју се школују. На другом месту је материјални статус, неупоредиво квалитетнији живот, већа сигурност", истакла је она.

ММФ каже да нису само економски услови једини разлог и предлажу да јачамо институције.

Министарка каже да када говоримо о миграцијама нико не може бити заинтересованији од младих, али трансгенерацијски проблем миграција кроз време се мењао.

Истице да су некада мигранти одлазили – оде патер фамилијас, који заради за породицу и врати се.

"Данас одлазе млади који формирају породице у Немацкој, Швајцарској, Аустрији, Норвешкој, САД и поцињу своје породичне животе, професионални статус и ретко ко жели да се врати", рекла је она.

Сматра да смо и географски и историјски и социјално ту где смо и да нас разна зла не заобилазе, а онда када цовек дуго трпи различита зла која долазе независно од њега изгуби ентузијазам.

"Оно чега довољно нема је самоповерење и поверења у мог комшију и мог колегу са радног места. Заједнички можемо много више", закључила је Ђукић Дејановић.

Она је истакла и да је управљање миграцијама једно од најозбиљнијих питања које имају земље цитавог региона, па и Европе, наводећи и да из Немацке огроман број високообразованих људи одлази у скандинавске земље или САД.

ПОЛИТИКА ONLINE

Објекти у лечилиштима власништво Фонда ПИО

(Драган Стојановић)

„Политика” је 24. септембра 2019. године објавила текст под насловом „Продаја бања противзаконита” у коме Г. Валеријан Кодијевић, запослен у Фонду ПИО у разговору са новинарком Јасном Петровић Стојановић критикује продају Куршумлијске и Врањске бање. У истом листу, сутрадан је објављен деманти Министарства рада и Фонда ПИО.

Као неко ко је крајем 2017. године организовао трибину на тему „Приватизација бања – могуће алтернативе”, у оквиру организације Синдиката пензионера Србије, осетио сам потребу да се укључим у ову расправу.

Кључна питања у овим текстовима су питања власништва и законитости и целисходности продаје бања. Не улазећи у проблем цене по којој се продају бање, сматрамо да власништво над објектима у бањама и ЕРХ центрима који су својевремено изграђени средствима Фонда ПИО, дакле средствима пензионера из доприноса за ПИО, не може бити спорно. То није ни државна ни јавна својина, већ својина фонда, дакле пензионера. То су потврдиле судске одлуке којима су бање враћене Фонду ПИО од државе, која их је после 2000. године преузела и покушала неуспешну продају. То потврђује и Закон о јавној својини из 2011. године, као и Уставни суд.

Изгледа да се и поред тога не одустаје од наума владе из 2000. године да се бање продају по неолибералном концепту. Да би се то постигло поред осталог смањује се број чланова Управног одбора Фонда ПИО са 21 на седам чланова, при чему влада делегира четири своја представника и обезбеђује већину при одлучивању. Тако се и запосленима који уплаћују доприносе ускраћује могућност да макар посредно утичу на судбину ових средстава, као и пензионерима да утичу на своје пензије. Мења се и правилник Фонда о располагању имовином, па се омогућава управном одбору да враћене бање судским путем поново пренесе на државне органе, како би их продали, не знамо да ли без накнаде, и какве користи од тога може имати фонд, односно пензионери. За све ово време о бањама нико не брине и оне пропадају, а фонд мора да плаћа дажбине, иако објекти нису у функцији, опет средствима пензионера. Да ли је „продаја законит и једини исправан начин да објекти буду поново стављени у функцију”, како се тврди у демантију? Сматрамо да није.

О моделу приватизације треба да се изјасне струка и наука, на основу дугорочног и свеобухватног програма развоја овог можда најперспективнијег друштвеног ресурса. Битно је да се објекти доведу у позицију остваривања добити у корист Фонда ПИО и да се задржи барем већинско власништво над њима.

Здравствена струка и наука такође треба да одговоре какве би последице имале продаје бања и ЕРХ центара по остваривање њихове функције. Како лечити старе и сиромашне и ко би сносио трошкове лечења у приватним бањама?

Домаћа привреда преоптерећена сивом економијом

Пише: М. Н. Стевановић

Фискална захватања у Србији нешто су нижа него у региону а још нижа у односу на западне земље, чак је и порески микс релативно добро избалансиран, али то ипак није довољно стимулативно да би обезбедио значајнији раст БДП-а и веће инвестиције поготову из домаћих ресурса, слажу се стручњаци и привредници.

Нашу економију превише оптерећује сива зона пословања, парафискални намети, непредвидивост и недоследност администрације, а држава још не показује намеру да се суочи са тим проблемима.

– Парадокс је да земље са најнижим пореским стопама у региону, Србија, Бугарска и Румунија, имају истовремено највећи процењени удео сиве економије, креће се око и изнад 30 одсто. Истовремено, Немачка, на пример, има високе порезе али јој је „сива зона“ сведена на неких 15 процената. То указује да без владавине права, јачања институција и правног система не би могло да рачунају на озбиљнији привредни раст. Међутим, код нас реформа Пореске управе, која је кључна у том сегменту, још није спроведена и упркос неким помацима, оптерећује је недовољан ниво институционалне независности, недовољан број инспектора, чак двоструко мање од стандарда, а од 2003. има и значајно мање запослених – каже за Данас Никола Алтипармаков, члан Фискалног савета.

Он додаје да чак ни квазифискални намети нису пресудни. Подсећа да смо пре три године имали укидање више од стотину разних такси и накнада, па се ништа значајније није променило у привредном амбијенту.

– Заправо, није проблематично право, на пример, локалних самоуправа да одлуче о наплати неке таксе, то се ради и у развијеним земљама, већ је потребан систем да се оне примењују на објективан начин – објашњава Алтипармаков.

Država	Porzi i doprinosi na zarade	PDV	Porzi na dobit
Bugarska	52	20	10
Češka	78	21	19
Hrvatska	67	25	18
Mađarska	79	27	9
S.Makedonija	48	18	10
Rumunija	75	19	16
Slovačka	78	20	21
Slovenija	78	22	19
CIE Prosek	69	22	15
Srbija	62	20	15
Nemačka	97	19	30

Он је указао и да привредни раст Србије читаву деценију заостаје за упоредивим земљама источне Европе, а главни разлог за то је недостатак инвестиција, пре свега домаћих. Проценио је да сваке године изостане бар 1,5 милијарди евра улагања, а при том је око три пута већи недостатак домаћих инвестиција у односу на недостатак јавних.

Према речима Јурија Бајца, професора Економског факултета у Београду, тачно је да су стимулативни порези, пре свега на добит који код нас износи 15 одсто, док у развијеним земљама достиже и 30 процента, али истиче да то није једини мотив за улагања.

– Нарочито код страних инвеститора, опредељујући су разни попусти и олакшице које добијају било од државе за разна фискална ослобађања или субвенције по броју запослених, било од локалних самоуправа кроз доделу земљишта или инфраструктуре. Погодна је и најава да ће се смањити намети на зараде, иако још стоји замерка за то што захватања из тог дела нису прогресивна. Међутим, разлози да неко уђе у инвестицију далеко су комплекснији и привредник ће прво да процењује сигурност улагања, колико је правним механизмима његов капитал заштићен а потом цени и брзину којом ће добити разне дозволе и сагласности, односно колико ће му времена бити потребно да покрене инвестицију – каже Бајец.

Он наглашава чињеницу да се са много мање проблема суочавају стране компаније, док домаћи привредници имају далеко више примедби и захтева према државној управи.

– Независно од пореских стопа, домаће фирме се далеко теже боре са административним препрекама, теже добијају субвенције или погодности које локалне самоуправе готово по аутоматизму додељују странцима и генерално тврде да нису у истом положају са компанијама које долазе извана. Зато је функционисање институција и владавина права далеко важнија за подизање инвестиционог циклуса, а један од показатеља је и то да се велики новац који кроз дознаке долази српским домаћинствима углавном троши ван привреде – закључује Бајец.

Привредници потврђују да пореске стопе нису претерано високе, а да им у прилог иде и то што су унапред познате.

– Много је већи проблем са парафискалним наметима, њих је много, у збиру су превисока ставка која јако много утиче на предвидивост пословања. Ви никад не знате шта ће вам стићи у понедељак, какав налог за плаћање од разних инспекција или институција. Уз то, привреди не погодује ни потцењен курс евра, што блокира извоз и погодује само увозничком лобију. Али, у највећој мери привреднике Србије погађа то што у последњих 20 година све што кључно утиче на пословање зависи од нечије воље а не од економских параметара. Тако је нечија воља низак курс, нечија воља је да ли ће се увести нека такса или не, а таква клима не дозвољава да се домаћа привреда размахне, да планира са извесношћу нити да инвестира и буде сигурна у свој улог – каже за Данас један од привредника који „због могућих проблема“, није желео да му се помиње име, што такође говори о пословном амбијенту земље.

Добар микс

„Порески ‘микс’ закона добро је подешен за Србију али је и оправдана најава да се за један проценат смање порези и доприноси на зараде, јер у буџету има довољно простора за тај потез који би требало да утиче на повећање запослености. Међутим, за смањење ПДВ-а или пореза на добит, за сада нема јачих аргумената“, каже Никола Алтипармаков.

За целу деценију плата порасла за 50 евра

Пише: М. Обрадовић

Од свих економских показатеља у нашој земљи широј популацији најважнија је висина плате. Вероватно је то и разлог зашто се у кампањама политичара на централном месту налазе обећања о просечној плати.

Код нас је рецимо од 2016. године актуелно обећање о плати од 500 евра које се из године у годину пролонгира да бисмо стигли до последњег обећања да ће тих 500 евра бити у децембру ове године због чега је највероватније и умерено повећање плата у јавном сектору са уобичајеног јануара следеће године на новембар текуће. Међутим, добро је погледати како су се

у последњих 18 година, од 2001. године, кретале плате и где се налазимо у односу на упоредиве земље из региона Централне и Источне Европе.

Немања Вуксановић и Александра Анић са Економског факултета у Београду направили су анализу кретања плата у Србији, као и утицај доходака на неједнакост с обзиром да смо по Цини коефицијенту на врху европских земаља по неједнакости. Пре скоро две деценије, 2001. године просечна плата износила је 5.840 динара или око 100 евра. Просечна нето плата у 2018. години била је 49.650 динара што је повећање од чак 8,5 пута. Међутим, ако хоћемо да видимо колико је заиста порасла куповна моћ те плате морамо да урачунамо ефекат инфлације, након ког испада да је просечна нето зарада у Србији за 18 година повећана за свега 152 одсто или за близу две деценије тек око 2,5 пута.

Аутори раздвајају два периода у кретању плата. Први је од 2001. године до избијања кризе 2008. године и у том периоду просечна реална плата је повећана за укупно 155 одсто. У периоду након избијања кризе, од 2009. до прошле године за када су узети последњи подаци просечна плата је расла годишње мање од један одсто, односно имали смо стагнацију.

Ако гледамо плате изражене у еврима, који не одражава само кретање зарада већ и девизног курса, просечна плата је у периоду 2001. до 2018. године порасла за 4,3 пута, што је дупло више од реалног раста плата у динарима. На бржи раст зарада у еврима од раста реалних зарада нарочито је утицало снажно реално јачање динара током периода од 2001. до 2002. године и од 2005. до 2008. године.

Тако је у том преткризном периоду од 2001. до 2008. године просечна плата у еврима порасла за 3,8 пута, а у последњих десет година просечне нето зараде у еврима су повећане за око 25 одсто. Другим речима, просечна плата је са 370 евра у 2008. години порасла за свега 50 евра до 2018. године. Ипак, у 2019. години аутори овог рада процењују да ће просечна плата достићи 470 евра, што је годишњи раст једнак расту плата у претходној деценији.

Ако упоредимо плате у Србији са платама у региону Централне и Источне Европе открићемо да се по номиналном износу плате у еврима (из 2018. године) иза Србије налазе само Албанија и Северна Македонија, док ако узмемо у обзир разлике у ценама између земаља иза нас се налази само Албанија, мада је додуше разлика у односу на развијеније земље мања.

Најмању просечну нето плату у 2018. имали су Албанци са свега 387 евра и грађани Северне Македоније 390 евра. Просечна плата у Србији била је 420 евра, БиХ 449 евра и Бугарској 457 евра. Остале земље су изнад магичне границе до 500 евра. Просечна плата у Црној Гори износила је 511 евра, Мађарској 635, а Румунији 656 евра. Хрвати су зарађивали 802 евра, а највећу просечну плату у ЦИЕ имали су Естонци 1.062 евра. Поређења ради просечна нето плата у Немачкој у 2018. износила је 2.270 евра. У мају ове године просечна зарада у Србији је достигла 470 евра, али то није било довољно да претигне БиХ, у којој је била 473 евра, и Црну Гору, која је на 513 евра.